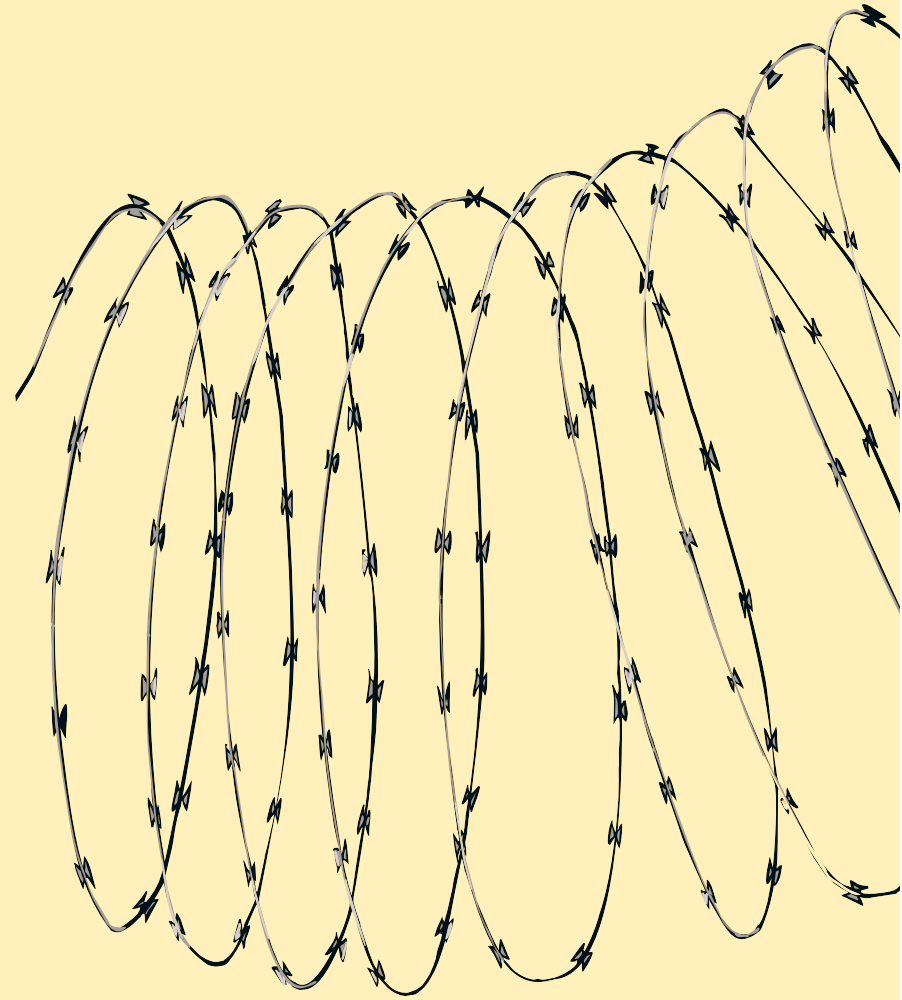
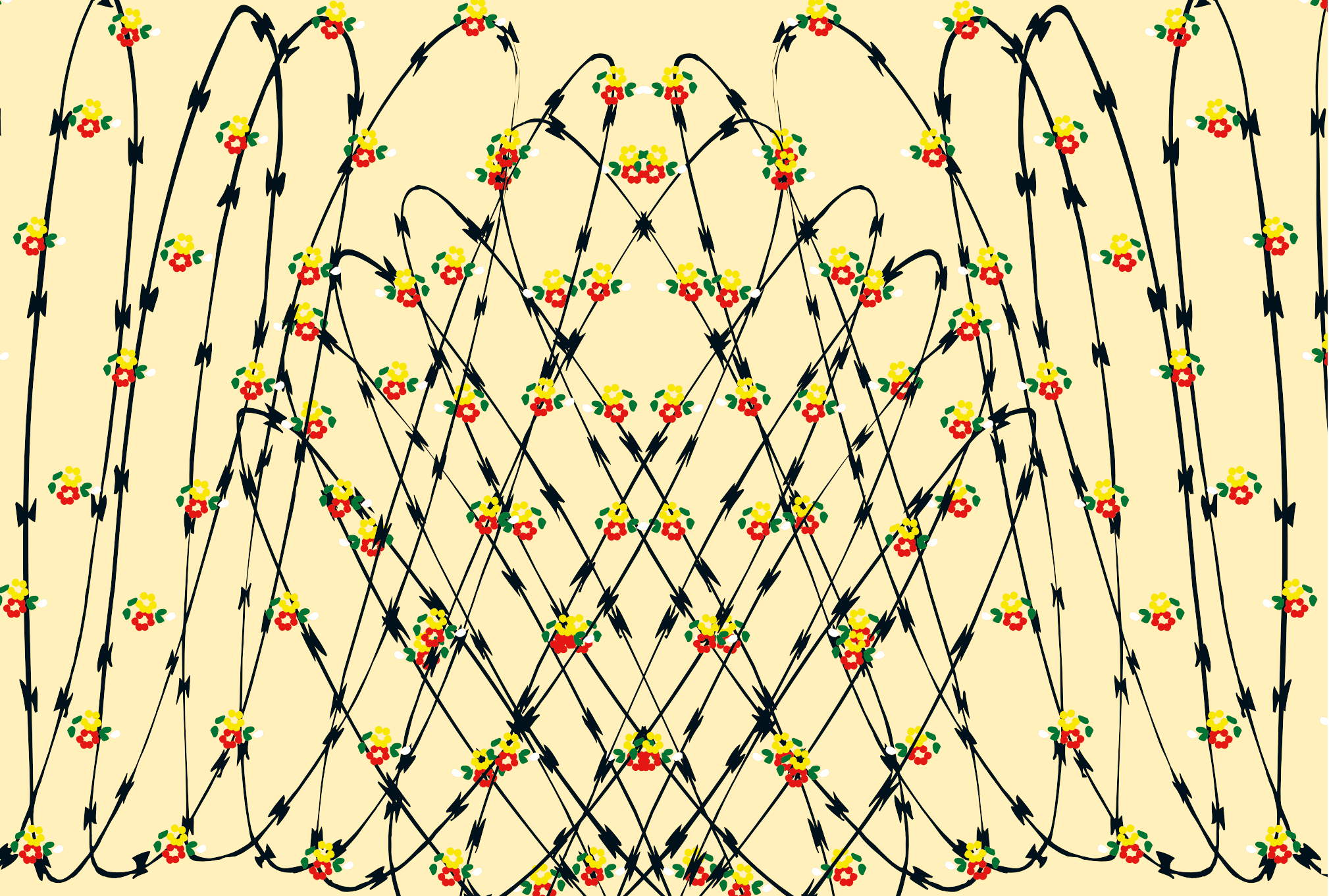

AGRFT

GLEDALIŠKI *List*

Kazalo

5	NOVOSTI
Študijsko leto 2017/18
zimski semester	29	ALEŠ VALIČ
CECI N' EST PAS UN INTERVJU
7	Produkcija I. semestra DI in GLR
Takšne so nas izbarli	33	ŽE UPRIZORJENO
Študijsko leto 2016/17 in 2017/18
9	Produkcija III. semestra GLR in DI
David Mamet: Oleanna	35	Produkcija magistrskega programa Umetnost giba
Kamniti čevlji
13	Produkcija V. semestra DI, GLR in DSU
William Shakespeare: Zimska pravljica	37	Produkcija magistrskega programa Umetnost giba
skEna
17	Produkcija V. semestra DI
William Shakespeare: Ukročena trmoglavka	39	Produkcija magistrskega programa Oblike govora
Sanje neke ptice: Žareče sence
21	Produkcija VII. semestra DI in GLR
Se mi vsaj ni treba poljubljati
Po motivih Ljubezen dobrega moža, Evropejci,
Uršula in Nepredvidljive posledice Howarda Barkerja	43	SPOMINČICE
Študijsko leto: 2017/18
poletni semester
25	DORIAN ŠILEC PETEK
INTERVJU	62	JERNEJ LORENCI
IN MEMORIAM JERNEJ ŠUGMAN

Informacije o gledaliških produkcijah,
kratki teksti in fotografije

NOVOSTI

Študijsko leto 2017/18
zimski semester

Foto: Nejc Hafner, Takšne so nas izbarli, 2017

Na fotografiji: Domen Novak, Gašper Lovrec, Lea Mihevc, Živa Bizovičar, Ivana Percan Kodarin, Tina Resman, Filip Mramor, Veronika Železnik, Klemen Kovačič, Gaja Filač, Klara Kuk, Jure Žavbi

Produkcija I. semestra DI in GLR

Takšne so nas izbarli

*AGRFT, Mala gledališka predavalnica,
Nazorjeva 3*

Premiera: 10. januar 2018 ob 16.00

Režija
Živa Bizovičar

Igrajo
Veronika Železnik
Gaja Filač
Klemen Kovačič
Tina Resman
Klara Kuk
Domen Novak
Lea Mihevc
Jure Žavbi
Ivana Percan Kodarin
Filip Mramor
Gašper Lovrec

Mentorja
Dramska igra in gledališka režija
doc. Jernej Šugman
izr. prof. Jernej Lorenci

Foto: Jaka Smerkolj, Na podlagi vaših lastnih dejanj, 2017

Na fotografiji: Lana Bučevac

Produkcija III. semestra GLR in DI

David Mamet: Oleanna

**AGRFT, Velika gledališka predavalnica,
Nazorjeva 3**

Generalka: 17. januar 2018 ob 20.00,
premiera: 18. januar 2018 ob 20.00,
prva ponovitev: 19. januar 2018 ob 20.00,
druga ponovitev: 20. januar 2018 ob 20.00

Režija
Manca Kok
Luka Marcen

Dramaturgija
Tery Žeželj

Scenografija
Manca Kok
Tery Žeželj
Luka Marcen
Jaka Smerkolj

Pomoč pri scenografiji
Nika Curk
Neža Jaki

Kostumografija
Ana Janc

Oblikovanje svetlobe
Manca Kok
Ana Janc
Luka Marcen

Igrajo
Carol:
Lara Wolf Završnik
Nika Vidic
Julija Klavžar
Lana Bučevac
Lara Fortuna
John:
Gal Oblak
Martin Mlakar
Žan Brelih Hatunić
Luka Bokšan
Andraž Harauer

Mentorji
Dramska igra in gledališka režija
doc. Matjaž Tribušon
red. prof. Matjaž Zupančič
Dramaturgija
doc. dr. Aldo Milohnić
izr. prof. dr. Tomaž Toporišič
Scenografija
izr. prof. mag. Jasna Vastl
Kostumografija
red. prof. Janja Korun
asist. mag. Tina Kolenik
Oblikovanje svetlobe
doc. mag. David Orešič
Jezik in govor
izr. prof. dr. Katarina Podbevšek

Tery Žeželj, Manca Kok, Luka Marcen

Oleanna

*"Oh, to be in Oleanna – that's where I would rather be.
Than to be bound in Norway and drag the chains of Slavery."*
Norveška ljudska

Oh, to be in Oleanna – tisto mitično mesto, utrdba čiste rodovitnosti, enakopravnosti, blagostanja in sreče. Prostor absolutno odprtih diskusij, izmenjevanja mnenj in krogotoka prenosa znanja brez umetne redukcije na učitelja in študenta. Prostor absolutne odprtosti brez oblasti. Čista forma demokracije. Nedosegljiv ideal. Utopija.

A po Oleanni vseeno hrepenimo in jo iščemo. Tudi tukaj in zdaj. Tudi mi. Kje je Oleanna in zakaj (ne more) obstaja(ti)?

Ob tem, ko Mametovim črkam iščemo pot v prostor in se poskušamo spraševati o vsaj nekaterih od nebroja tematskih meandrov, ki jih besedilo odpira, ves čas iščemo tudi vprašanja in odgovore o gledališki umetnosti. Ni eden od paradoksov gledališča tudi v tem, da doseže največjo magijo prav v trenutku, ko ponikne in postane neopazno? Pred nami je izziv, kako v najširšem pomenu besede zrežirati igro tako, da bosta tako režija kot igra nevidni, neopazni, skriti.

Oleanna je drama besed, kjer so vsa dejanja besede in vse besede dejanja. Za veliko mizo v utesnjenem univerzitetnem kabinetu se najdeta osebi iz popolnoma različnih svetov, s popolnoma različnih pozicij moči, s popolnoma različnimi pričakovanji, s popolnoma različnim pojmovanjem in videnjem sveta in družbe ter skupno željo po ohranitvi svojega dostojanstva in dosegli sporazumnega dogovora. Če je univerza predvsem prostor diskurza, pa je ravno diskurz tudi mesto, skozi katerega se manifestira univerzitetna hierarhija – diskurz, ki je zasnovan kot nerazumljiv in kot tak vzpostavlja razmerja moči, vzdržuje samozavest tistih, ki ga razumejo, in povečuje neobglenost tistih, ki ga ne. Kako se lingvistični prostori enih in drugih mešajo in ali je v takih razmerjih mogoč človeški kontakt in sočutje? V treh dejanjih John in Carol za mizo sedeta trikrat, ob tem pa univerzitetni kabinet kot izrazit prostor dialoga postopoma vse bolj postaja prostor konflikta, celo nasilja, kjer problem zaradi različnih vlog, prepričanj, mnenj in odgovornosti preraste mizo, kabinet, fakulteto in univerzo in postane na nek način obči družbeni problem sodobnega sveta.

Vzpostavljeno dostojanstvo, s katerim oba sedeta za mizo, se preko pogovorov in preprirov skozi dogajanje postopoma vedno hitreje ruši. Modus operandi njune komunikacije je namreč politična korektnost, ki pa je paradoksalno tudi glavni razlog njune nezmožnosti dosege kakršnega koli stika in konsenza. Besede skozi igro postajajo le vedno nevarnejše orožje in vsaka beseda postopoma terja vedno večjo pazljivost pri uporabi – dokler to na koncu ne pripelje do prostora, kjer besede izgubijo kakršen koli pomen in se sprevržejo v fizično nasilje.

Oh, to be in Oleanna – ljudje komuniciramo zato, ker pravzaprav nismo sposobni komunikacije; komunikacija, ki jo poganjata težnja po dosegi konsenza in želja po kontroli, ni pravzaprav nič drugega kot cenzura misli.

Foto: Maša Pelko, Jernej Potočan, Surova uspavanka, 2017

Na fotografiji: Ana Penca, Lucija Harum, Gregor Podričnik, Anuša Kodelja, Blaž Popovski, Timotej Novaković

Produkcija V. semestra DI, GLR in DSU William Shakespeare: Zimska pravljica

Cankarjev dom, Dvorana Duše Počkaj

Generalka: 13. januar 2018 ob 18.00,
premiera: 14. januar 2018 ob 20.00,
prva ponovitev: 15. januar 2018 ob 20.00,
druga ponovitev: 16. januar 2018 ob 18.00

Prevod: Oton Župančič

Adaptacija besedila:
Jernej Potočan, Maša Pelko, Nina Kuclar Stiković

Režija
Maša Pelko

Dramaturgija
Jernej Potočan, Nina Kuclar Stiković

Scenografija
Aleksander Vujović

Kostumografija
Nina Čehovin

Glasba
Jernej Potočan, Beti Strgar

Igrajo
Leontes, siciljski kraj: Gregor Podričnik
Hermiona, siciljska kraljica: Lucija Harum
Poliksenes, češki kralj: Blaž Popovski
Camilla, služabnica: Anuša Kodelja
Florizel, češki princ: Timotej Novaković
Perdita, ovčarka: Ana Penca

Mentorji
Dramska igra in gledališka režija
izr. prof. Nataša Barbara Gračner
izr. prof. mag. Sebastijan Horvat
Dramaturgija
doc. dr. Blaž Lukan
doc. dr. Aldo Milohnič
izr. prof. dr. Tomaž Toporišič
Scenografija
izr. prof. mag. Jasna Vastl
Kostumografija
red. prof. Janja Korun
asist. mag. Tina Kolenik
Jezik in govor
asist. dr. Nina Žavbi Milojević

Ustvarjalni kolektiv

Zimska pravljica

WS: Kaj bi spremenili, če bi lahko zavrteli čas nazaj?

LEONTES: Uf, vse bi bilo drugače. (*Smeh.*) Prej bi soočil in razkrinkal akterje, ki se obnašajo, kot da smo sami v veselju. Pa nismo, veste. Nekakšna kuga se med nami plazi. Vsi veste, za kaj gre, ampak ne upate povedati, vključno z vami. Mislim, malo čudno je, da o tem nič ne pišete. Se vam ne zdi? Če nimate kaj skrivati, potem ne vidim razloga, da ne bi o tem kaj napisal. Saj za to gre, a ne? Govorice, trači, ekskluziv. Jaz to vidim, čutim – že od nekdaj. No, in ko se, ne če bi se, čas zavrti nazaj ... (*Natakarica prinese kavo, Leontes jo opazuje, kot bi jo prepoznal.*) Hmm ... Mogoče bi tudi jaz kaj drugače naredil...

HERMIONA: Ne bi se trudila ugoditi moževim prošnjam. Ne ... Sploh se ne bi poročila. Pravzaprav sploh ne bi zapustila Rusije. Nasledila bi očeta, vodila državo in tam vzgajala otroke.

CAMILLA: Časa ne moreš zavrteti nazaj. Če bi ga lahko, se nihče ne bi bal posledic. Posledice pa so tisto edino, kar nas loči od pošasti. A vmes se zgodi življenje. V življenju pa moraš sprejeti določene odločitve in posledice pridejo z njimi, posledice vedno pridejo z njimi, takšne in drugačne. Človek pa je le človek, plava proti toku in se bori s sabo in takrat bi vsi vrteli čas nazaj. Pa ne gre. Časa ne moreš zavrteti nazaj.

POLIKSENES: Če bi lahko čas zavrtel nazaj, bi se kot otrok naučil plavati. Nikoli nisem premagal strahu pred vodo. Želel bi si drugačnega življenja. Na odru, ne na dvoru. Lahko bi postal igralec. In definitivno brez otrok, prosim ...

FLORIZEL: Ničesar ne obžalujem in ničesar ne bi spremenil. Lahko bi živel kot povprečen princ, se poročil s povprečno princeso in povprečno umrl, ko bi se spotaknil na stopnicah, kot moj dedek. Ampak od življenja sem hotel več, kot je le krona. Hotel sem pravo ljubezen in jo dobil. Kot pravijo: "Od življenja hočem vse, kar lahko dobim!"

PERDITA: Zakaj? (*Pavza.*) Nič. (*Glasen stisnjen smeh.*)

KOSTUMOGRAFKA: Naučila bi se štrikati.

SCENOGRAF: Ne bi uporabljal šanka kot scenografskega elementa.

DRAMATURGINJA: Kaj, če bi delali raje komedijo?

DRAMATURG: Raje bi naredil izpit za tovarnjak.

REŽISERKA: Jaz ne bi vrtela časa nazaj, jaz bi ga zavrtela naprej – in to v poletje 2019, ko sem ravno diplomirala iz režije in je zunaj cela zadnja sezona *Game of Thrones*. Winter is coming, samo pravim!

Foto: Nina Rojc, Ukročena trmoglavka, 2017

Na fotografiji: Nina Ramšak

Produkcija V. semestra DI

William Shakespeare: Ukročena trmoglavka

MGL, Studio

Generalka: 25. januar 2018 ob 20.00,
premiera: 26. januar 2018 ob 20.00,
prva ponovitev: 27. januar 2018 ob 20.00,
druga ponovitev: 29. januar 2018 ob 20.00,
tretja ponovitev: 30. januar 2018 ob 20.00

Prevod: Milan Jesih

Režija
Nina Ramšak

Dramaturgija
Rok Bozovičar

Scenografija
Nina Rojc

Kostumografija
Rosana Knavs

Igrajo
Catarina: Lina Akif
Petruccio: Borut Doljšak
Lucenzio: Matic Valič
Bianca: Beti Strgar
Battista: Lovro Zafred
Tranio: Blaž Popovski
Biondello: Timotej Novaković

Mentorji
Dramska igra in gledališka režija
izr. prof. Nataša Barbara Gračner
izr. prof. Sebastijan Horvat
Scenografija
izr. prof. mag. Jasna Vastl
Kostumografija
red. prof. Janja Korun
asist. mag. Tina Kolenik
Jezik in govor
asist. dr. Nina Žavbi Milojević

Rok Bozovičar

Ukročena trmoglavka

Hej. Jaz sem se ponoci totalno prehladila nos in kiham k nora. Nvm a bi mela vajo, ker res kiham ful, da se koga ne nalezem. Drgac sm uredu, a sm za prestavit. Na jutri/pon? :)

Ej zdaj sem se z timotom pogovarjala da je plan, da se ju3 celo prebere – kaj ce men slucajno se dalje kuha? Zdaj me se vedno ful. Ne vem, ce ni bols da bi jaz res odlezala v celoti to, da se ne bo se tedne vleklo.... Ampak a lahko sploh brez mene delate?

Proces je ena taka precej zapletena zadeva. Med prvo adaptacijo, branjem, improvizacijami, pogovori in odrsko postavitvijo se veliko zgodi. Poleg uprizoritvenega gradiva in načina še lajf: nove in stare zveze, propadli odnosi, prijateljska zbližanja, poroka, smrti, rojstva ... Dostikrat ne vemo, pri čem smo, kam gremo in kako (se) razumemo ali kaj sporočamo.

Ej timo je dalec od tega da bi bil ok, sam je rekel da je v primerjavi od včeraj bols.

Iskreno slabo, men se zdi kot da me je traktor povozil. Mehur me tko pece, pluca me bolijo, kasljam sluz, celo noc nisem spala, ker sem kasljala, v usesih ne boli, glava me boli, pa randomly mi je desno oko nekaj oteklo.. iskreno res ne vem, jaz bi se rada tega ze znebila

»Ukročena trmoglavka«, »Shakespeare« ... so stvari, za katere si domišljamo, da so nam znane. Kaj se zgodi, če poskusimo odpreti drugačen fokus in nas ne zanima tako ukročevanje (kot poročna konvencija) kot tudi trmoglavost ne (kot nesmiselna samovolja)? V naši adaptaciji in odrski interpretaciji se namreč vračamo na okvir, v katerem se razkriva prevlada želje in vztrajnost ideje romantične ljubezni – dveh neenakovrednih in neizpolnjenih polovic, ki tvorita idilično celoto (Catarina + Petruccio, Bianca + Lucenzio).

Jst bom danes malo izostal od pogovorov in debatnic, ker sem neki čudno bolan. Tko eno uro sem dokaj kul pol naslednjo uro me zalije nek vročinski val pri katerem ma začne zebst in ratam slabotn poleg tega ne vem kaj je to (; ko si spihujem nos me itak bolijo sinusi in zdaj še kr zobje na levi.) Zdaj je bolje ampak ponoči je blo mal bedno. Mislim sicer, da do jutri bom uredu (trkam) ampak bi res rad prespal in preležal tale dan, da bom potem ok. Upam.

Lepo bodi pa se vidimo.

Lp Borut (če še nimaš moje št. – zdaj jo imaš) :)

Mene danes zal ne bo, ker sm zbolela. Sm ze od vikenda slaba. Danes pa nism spala nic celo noc, ker me je tok bolela glava in trebuh. To dvoje je mal boljse, sm pa oblezala z vrocino. Sm zacela pit neke ak imun vitamine. To naj bi prjel hitr, tako da upam, da me kmalu mine in da se jutri ze vidimo. Ti sporočim zjutraj kako bom. Dobr delajte.

Ali ni morda tudi to, kar počnemo in kar se gremo, četudi pogosto ne vemo, kaj bi to bilo, eno tako stremljenje k izpolnitvi? Ali ni v tem sled nekakšne romantične predstave tvorjenja berljivih pomenov? Ter gledališča kot ljubezenskega razmerja? In ali ni v tem slepilu proizvodnje zaokroženega smisla, v tem, kar delamo, prisoten tudi določen užitek?

Nina js ful kaslam in se ne pocutn najbols.. lahko pridm ce me rabs dons nujno, ce pa lahko delas brez mene pa bi raje odlezel doma, povej? :)

Mam antibiotike, sam so včeraj gledali izvide in je slabs. Ker mi je zaradi mehurja tok padu imunski, da se je razvili vse gor na pljuca, grlo, usesa, glavo – vse me boli in ful mi teče iz nosa. Ampak boki bo zelo težko bral ce mene ne bo, tko da res pridem. Tut jaz bi rada brala z nbg tut ce se v tem stanju

Je potemtakem to, kar počnemo, sploh proizvodnja fikcije? Je uprizoritev le uokvirjanje doživete in vzpostavljene realnosti tekom procesa? Kako torej jasno določiti mejo med notranjostjo procesa in zunanostjo predstave: kaj je videz, uprizorjena igra (igralcev za občinstvo), in kaj realnost, kot jo vidijo Shakespearjevi liki? Tudi če točne razmejitve ni, nas proces vedno znova zaletava v matrico podrejanja, ki jo vsebuje (ter žene) zgodba. Izhajamo iz igre odnosov moči, za katere se zdi, da iz njih ni povratka in so edini referenčni/relevantni. Od kod se potemtakem javlja potreba, da na takšni osnovi branimo igro kot komad zaigrane brutalnosti, čeprav je v njej institucionalizacija partnerske zveze podlaga šovinističnega mučenja in poniževanja?

Zato je proces ena taka precej zapletena zadeva. Važno je, da se/nas spreminja, a se ne pretrga.

Če dovolita bi tole danes odležou doma, da se poboljšam, pa se upam upam upam vidimo jutri.

Foto: Dorian Šilec Petek, 2017

Na fotografiji (zgoraj levo): Mario Dragojević, Matej Zemljič, Živa Selan, Dominik Vodopivec, Urban Kuntarič, Urša Kavčič, Eva Stražar, Lea Cok

Produkcija VII. semestra DI in GLR

Se mi vsaj ni treba poljubljati

Po motivih Ljubezen dobrega moža, Evropejci, Uršula in Nepredvidljive posledice Howarda Barkerja

Levi oder, SNG Drama Ljubljana

Generalka: 23. januar 2018 ob 17.00,
premiera: 24. januar 2018 ob 17.00,
prva ponovitev: 25. januar 2018 ob 17.00,
druga ponovitev: 26. januar 2018 ob 21.00,
tretja ponovitev: 27. januar 2018 ob 22.00

DRAMA
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA

kultura
Svet na avtoriteti Univerze v Ljubljani

Režija, scenografija in oblikovanje
svetlobe
Dorian Šilec Petek

Dramaturgija
Jaka Smerkolj

Kostumografija
Tina Bonča

Avtor glasbe
Laren Polič Zdravič

Igrajo
Lea Cok
Mario Dragojevič
Urša Kavčič
Urban Kuntarič
Živa Selan
Eva Stražar
Dominik Vodopivec
Matej Zemljč

Mentorji
Dramska igra in gledališka režija
red. prof. Boris Ostan
izr. prof. Jernej Lorenci
Scenografija
izr. prof. mag. Jasna Vastl
Kostumografija
red. prof. Janja Korun
asist. mag. Tina Kolenik
Jezik in govor
izr. prof. dr. Katarina Podbevšek

Ko srečam smrt

»Nič.«

Tina Bonča

»Biti z najljubšimi, da se poslovim. Ugotoviti, za kaj in zakaj sploh živim.«

Lea Cok

»Naklajal bi se ga kot svinja, požrl šest kil tiramisuja in pošiljal patetične sms-e.«

Marijo Dragojevič (*Je poslal po sms-u.*)

»Pobarvala bi si lase na svetlo sivo. Z enim turkiznim pramenom. Našla bi nekoga, ki bi skrbel za mačka in rože. Zvečer bi se s prijatelji ob vinu igrala mafijo. Mogoče bi pa umrla ob pravem trenutku.«

Urša Kavčič

»Šel bi hodit in na točki vsakega prehojenega kilometra bi prižgal svečo in upal, da se me bodo ljudje spominjali in za obletnico moje smrti hodili po tej poti, tako kot zdaj hodijo od Litije do Čateža ali po Poti spominov in tovarištva. To bi bilo lepo.«

Urban Kuntarič

»Zakuril bi kres in pekel narabutano koruzo.«

Laren Polič Zdravič

Ko bi se zbudila, bi poklicala vse svoje prijatelje in cimre v posteljo, da se stisnemo pod odejo, muckamo, šalimo, pojokamo. Nato bi vsi skupaj šli domov v Gorice, mama bi nam skuhala izvrstno kosilo. Potem bi se šli potepat po naravi. Zvečer bi se napili ob tabornem ognju in kitari. Potem bi veliko in izvrstno seksala in tik preden umrem, bi do konca prebrala *Brate Karamazove* in zaspala.«

Živa Selan

»Ničesar več ne bi prebral in nič več napisal. Šel bi nekam ob vodo s prijatelji in plesal, dokler bi lahko.«

Jaka Smerkolj

»Šla bi na izlet v gore z bratom, mamo in očetom. Pili bi čaj iz termovke in zrak bi imel vonj po žajblju. Pogovarjali bi se. Priredila bi zabavo s karaokami, napila vse ljudi, ki so mi ljubi, in odpela bi vse komade, ki sem jih leta vadila v kopalnici. Nekam bi se šla razplesat in opazovala obraze ljudi, kako so čisti in živi in samim sebi podobni. Našla bi si neko telo, ki bi ga takrat lahko imela rada in spala z njim. V zadnjih urah bi si delila posteljo z nekom, ki mi je blizu. Imela bi prižgano čisto majčkeno lučko in s hripavimi glasovi in oteklimi očmi bi drug drugemu izmenjevala prebirala svoje najljubše avtorje in si predvajala najljubšo glasbo, dokler ne bi postopoma poniknila v temo in šepet in nato v popolno tišino.«

Eva Stražar

»Ne vem, če lahko o tem rečemo karkoli lepega. Mislim, da bi vse, kar je v mojem telesu, želelo na kar se da hiter način zapustiti od strahu se potapljaajočo ladjo, dokler se ne bi od izmučenosti onesvestil. Ko bi se zbudil, pa bi po nekaj trenutkih blaženosti, ko bi se ponovno spomnil bednega dejstva, nadaljeval s klavrnim in bednim početjem.«

Dorian Šilec Petek

»Želel bi si postoriti sledeče stvari: seksati, ljubiti se, očediti se, voziti po Krasu, videti brata, spesniti še zadnjo pesem, se opiti in okaditi, pestovati muco in načrtovati pogreb, da ne bi bil slučajno samo naključen pogreb.«

Dominik Vodopivec

»Jaz mislim ...«

Matej Zemljič

The background features a faded, purple-tinted portrait of a man's face. Overlaid on this is a large, light pink speech bubble with a black outline and a tail pointing towards the bottom right. Inside the pink bubble is a smaller, yellow speech bubble, also with a black outline and a tail pointing towards the bottom left. The yellow bubble contains the text. The pink bubble's border is decorated with small black arrows pointing clockwise, and the yellow bubble's border has small orange arrows pointing clockwise.

DORIAN ŠILEC PETEK

INTERVJU

Foto: Urban Kuntarič, 2017

Na fotografiji: Dorian Šilec Petek in mešanec Paschendale

Jaka Smerkolj in Živa Selan sta na decembrski sobotni popoldan ob kavi kramljala z Dorianom Šilcem Petkom.

Se mi vsaj ni treba poljubljati je študijska produkcija, ki predstavlja tvojo diplomsko režijo. Kakšni so občutki ob zaključevanju tega poglavja?

Občutki so grenko-sladki. Super je, saj po enem letu ponovno delam s celim letnikom igralcev. Polna ekipa je mešanica najrazličnejših energij in tipov igralcev. To ustvarja poln in zanimiv ter naporen proces. Misel, da se bliža izdelek, kakršen koli že bo, ki pomeni konec tega študija, te ekipe in rutine, ki jo akademija nudi, je zagotovo strašljiva. Med študijem ti akademija neprestano zagotavlja uprizoritve in tako naprej. Tako kot se po eni strani zagotovo veselim zaključka tega poglavja, pa se s tem zaključkom odpira nekakšno polje negotovosti.

Če se za začetek posvetiva diplomski predstavi, od kod odločitev za Howarda Barkerja?

Med zaključevanjem produkcije Shakespearjevega *Macbetha* sem profesorju Borisu Ostanu moral nakazati, s čim bi se želel ukvarjati v diplomski produkciji. Z ekipo *Macbetha* smo sedeli na kavi, ko je mimo prišel Urban Kuntarič in predlagal Howarda Barkerja. Spomnil sem se na knjigo *Arguments for a Theatre*, teme katastrofičnosti, smrti, erotike, torej na svet, ki ga Barker obljublja. Pričel sem s prebiranjem besedil in v njih našel snov za ustvarjanje diplomske produkcije. Odločitev je tako zakrivil Urban.

Kaj pa te je pripeljalo do tega, da proces pelješ kot avtorski projekt?

Ni se mi zdelo pravo izhodišče, da mladi ljudje, polni življenja, igrajo stare zamorjene Angleže. Bolje se mi je zdelo vzeti izhodišče, ki je naše, in pogledati, kam nas to pripelje. Hkrati puščamo Barkerju, da nam naredi uvod s svetom, ki ga prinaša, in ne z njegovimi odločitvami, kako oblikuje estetiko odrskega telesa.

Si pristaš dramskega besedila v gledališču?

Seveda, sem pristaš teksta. Denimo delo na besedilu *Murlin Murlo* Nikolaja Koljade je bilo izjemno. Prav tako mi je zanimiv trenutni proces brez celovite literarne predloge, a gre za popolnoma drugo metodo mišljenja uprizoritve.

Učni proces na akademiji. Bi kaj pohvalil, skritiziral, spremenil?

Ena najpametnejših potez za naš letnik je bila, da smo zelo hitro delali verz in delali verza veliko. V našem letniku smo delali tako Sofokleja kot Molièra in Shakespearja. Verz odpira drugo mišljenje in prostor igre. Trendi in referenčni prostor, ki je trenutno aktualen, se porazgubijo in prestavljen si nekam drugam. Prisiljen si v drugačen razmislek o besedilu, telesu, ves oder funkcionira drugače.

Kam pa naprej v gledališču? Udejestvuješ se tako kot režiser kakor tudi kot scenograf. Kako gledaš na spoj teh dveh funkcij? Jih boš v svojem nadaljnjem gledališkem delu še združeval?

Med režijo in scenografijo po mojem mnenju ne vlada vrzel. Tudi v klasični gledališki ustvarjalni ekipi mora biti scenograf izjemno tesen sodelavec režiserja. V osnovi gre za postavljanje uprizoritvenega prostora, določanje pravil, linij sveta, ki ga uprizoritev ustvarja. Režija temu doda še delo z igralci, ki ga pri scenografiji res ni toliko. Ne vem, ali mi je kaj ljubše, zanima me predvsem ustvarjanje odrskih svetov, ki se manifestira v obeh principih dela.

Nekaj besed bi posvetila še tvojemu doživljanju gledališča kot takega. Česa te je najbolj strah?

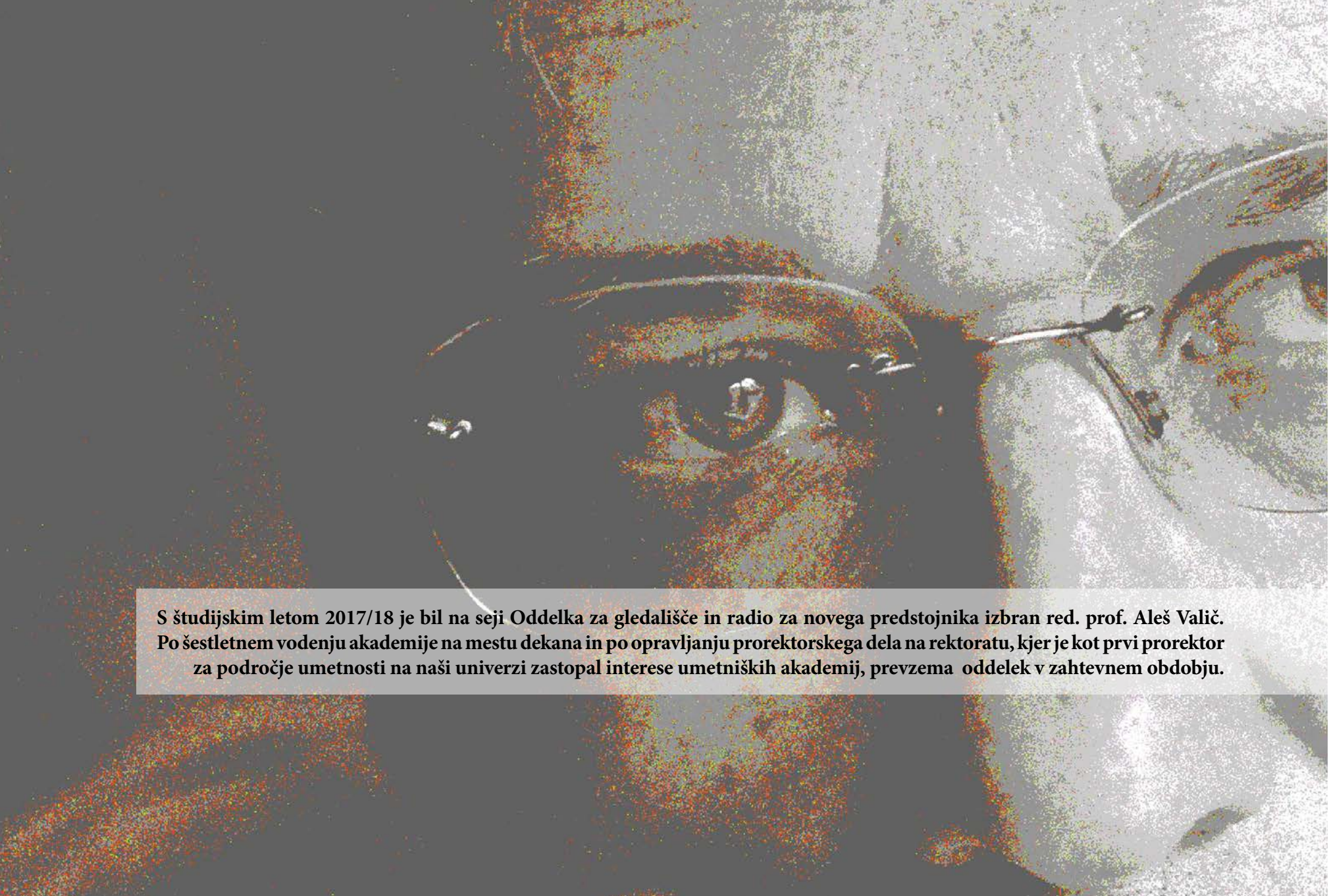
Ne vem, česa me je strah, gledališče je prostor, poln strahov.

Ali obstaja kakšen projekt, ki bi si ga močno želel delati?

Že leta upam, da bi dobil priložnost delati Maeterlinckove *Slepce*. Zelo bi me zanimalo tudi kakšno dobro rusko besedilo. Kot sem omenil, že prej me je res navdušil Koljada. Zelo mi je všeč dramsko besedilo *Pijani* Ivana Viripajeva, ki pa ga glede na nedavno uprizoritev najverjetneje ne bom dočakal.

Zaključno vprašanje zate zastavlja Živa, in sicer, kako gledaš na delo z igralci? Kaj ti je pri tem najbolj ljubo in kaj ne toliko?

V gledališču ni boljšega kot občutek, ko energije zaživijo, ko igralci začutijo, da nekaj je med njimi.

S študijskim letom 2017/18 je bil na seji Oddelka za gledališče in radio za novega predstojnika izbran red. prof. Aleš Valič. Po šestletnem vodenju akademije na mestu dekana in po opravljanju prorektorskega dela na rektoratu, kjer je kot prvi prorektor za področje umetnosti na naši univerzi zastopal interese umetniških akademij, prevzema oddelek v zahtevnem obdobju.

ALEŠ VALIČ
CECI N'EST PAS UN INTERVJU

Foto: Željko Stevanić, 2006

Na fotografiji: Aleš Valič

Za kandidaturo za vodenje oddelka se nisem odločil zlahka, predvsem pa ne na hitro. Glede na dejstvo, da smo profesorji na oddelku večinoma zelo aktivni tudi na svojem prvobitnem področju, se pravi pri ustvarjanju gledališča, je interes za vodenje oddelka vedno zelo majhen. Funkcija seveda ni privlačna, saj pomeni kar nekaj birokratskega dela, ki je nemirnim dušam, kot so naše, tuje. Vendar sem pri odločanju o kandidaturi pomislil tudi na to, da mora oddelok delovati kar se da mirno in urejeno ne samo zaradi profesorjev in akademije kot celote, ampak predvsem zaradi študentov. Moj interes je vedno bil in ostaja pomagati študentom v procesu študija. Študij na akademiji prinaša študentom veliko izzivov in soočanj s samim seboj. Če jim dobro delovanje profesorjev in oddelka lahko pri reševanju težav pomaga, smo naredili veliko. Predvsem na našem oddelku, ki je zgodovinsko gledano osrednji del, srce akademije.

Zmotno bi bilo misliti, da je predstojnik neke vrste direktor, ki vodi in daje naloge. Je samo in predvsem neke vrste usklajevalec. V letih igralskega dela, pedagoške prakse in ukvarjanja z vodenjem sem spoznal, da hitre in nasilne novosti in spremembe skoraj nikoli ne prinašajo dobrih rezultatov. Tako je moja naloga pri vodenju oddelka zagotovo mirna in preudarna pomoč študentom, pedagogom, tehničnim sodelavcem in nenazadnje producentki, da lahko opravijo svoje poslanstvo. Vsi pa se moramo zavedati tudi posebnosti takega »kolektiva«, kot je oddelok GLR. Zavedati se moramo svojih individualnih posebnosti, ki izhajajo iz poklica, v katerem delujemo ali se zanj pripravljamo. In posebnosti in izjemnosti priznavati drug drugemu. Pedagogi študentom in tudi obratno.

Finančna situacija oddelka in akademije v celoti ni prav dobra. Kljub temu da formalno ministrstvo in univerza sicer priznavata posebnosti individualiziranega študija na akademiji, ko pedagoški proces poteka večkrat celo »ena na ena«, pedagog z enim študentom, financiranje ni zadostno. Predvsem po bolonjski reformi, ko smo bili prisiljeni prilagoditi naše študijske programe zakonodajalcu (nevpleteni si težko predstavljajo, kakšna kalvarija je to bila), se finančno stanje slabša iz leta v leto. Vendar ne bodimo pesimisti. Res bo mogoče kakšen gostujoči profesor manj, res bo manj denarja za produkcije. Res naši profesorji opravijo veliko več ur kot profesorji na drugih članicah univerze, pa zanje niso plačani. Res nimamo asistentov in jih očitno ne bomo imeli. Vendar še vedno velja, da pedagoški proces na naši akademiji še vedno teče in vedno bo tekel na etični pogon naših pedagogov.

Tudi študentje bi se morali zavedati, da finančni pogoji za produkcije, tudi za diplomske predstave, niso najpomembnejši del procesa. Veliko bolj pomembno je skupno ustvarjanje med študenti igre in režije. Pripravljenost študentov za delo v poklicu ne bo nič boljša, če bo za produkcijo več denarja; bo pa bistveno boljša, če bo ustvarjalni proces dinamičen in poln ustvarjalne vneme in raziskovanja. In tega je včasih v posameznih primerih žal premalo. Zavedati se moramo, da vsi skupaj ustvarjamo in bomo ustvarjali slovensko gledališče.

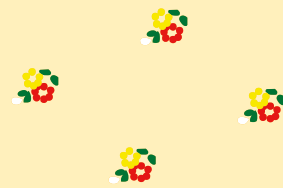
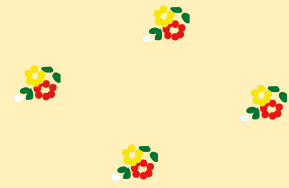
Eden najpomembnejših delov študijskega procesa je po mojem vpetost v mednarodne povezave. Prepričan sem, da študentje v stiku s študenti akademij iz drugih držav ogromno pridobijo. Za ta del našega delovanja si bom zelo prizadeval in bom vedno iskal poti – od gostovanja na festivalih, delavnicah do srečanj nasploh. Ob študentskih festivalih, na katere redno prijavljamo naše produkcije, bomo iskali še druge povezave. Zagotovo bomo nadaljevali sodelovanje z mrežo gledaliških šol s cellega sveta pod okriljem Mednarodnega gledališkega inštituta in UNESCO, saj smo na mojo pobudo med ustanovnimi članicami te pomembne mednarodne mreže. Ta uspeh smo dosegli tudi po zaslugi naših uspešnih gostovanj v prejšnjem obdobju.

Po mojem mnenju gre lahko s takim pristopom ustvarjanje v gledališču, pedagoško delo in vodenje oddelka prav lepo skupaj. Tega se ne bojim. Bolj me včasih zaskrbi, ko zaslutim pri kakšnem študentu, da se ne zaveda dejstva, da je ustvarjanje v gledališču predvsem kolektivno in da kljub naši individualni posebnosti eden brez drugega ne moremo. Vse naloge predstojnika gredo pravzaprav v eno smer: skrb za naš ustvarjalni prostor.

Pa še eno ali dve o prostoru. Upam, da se bo izšlo in se bomo res uspeli seliti na Aškerčevo ali kamorkoli že, kjer bi lahko imeli svojo dvorano. Močno sem bil kot dekan in prorektor udeležen v ideji in pripravi čudovitega projekta skupne zgradbe akademij na Roški cesti v Ljubljani, katerega realizacije odločujoči ljudje na univerzi in v politiki na žalost niso omogočili. Samo toliko o tem. Vsi vemo, da prostor za delo potrebujemo. Pika.

Pa vendar nekaj malega nostalgije na koncu: neprecenljive in neizbrisljive sledi vseh naših predhodnikov, ki so na Nazorjevi prelili stotine litrov znoja v mukah in veselju do gledališča, bodo ostale v meni za zmeraj.

Redni profesor Aleš Valič je pripravil zapis na podlagi vprašanj, ki jih je pripravil Jaka Smerkolj.

ŽE UPRIZORJENO

Študijsko leto 2016/17 in 2017/18

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba Kamniti čevlji

Lutkovno gledališče Ljubljana,
Oder pod zvezdami

Generalka: 14. september 2017 ob 19.00,
premiera: 15. september 2017 ob 18.00,
prva ponovitev: 16. september 2017 ob 18.00

Umetniško vodstvo, režija, ples
Anja Mejač

Igra
Voranc Boh

Koreografija
Anja Mejač
Mojca Uršič

Dramaturgija
Katja Černe, Mojca Uršič

Glasba
Tine Grgurevič

Upravljanje z glasbo
Tim Crnek

Soustvarjalci zvoka
Tim Crnek
Voranc Boh
Vasja Štukelj
Anja Mejač

Scenografija
Anja Mejač
Tomaž Zarifa

Kostumografija
Katarina Šavs

Oblikovanje luči
Igor Remeta

Glasbenik
Vasja Štukelj, cajon

Mentorici
Umetnost giba
red. prof. Tanja Zgonc
Scenografija
izr. prof. mag. Jasna Vastl

Anja Mejač in Katja Černe

Kamniti čevlji

Kamniti čevlji, plesno-igrana avtorska predstava

Vseбина človeštva se skriva v marmornem bloku. Ta je bil iz gore vzet, zdaj pa sredi geometrične pokrajine mirno čaka na nadaljnjo obdelavo. Ne moremo ga kar tako razumeti. Kljub svoji popolnosti je poln razpok, njegove bele žile preplavlja črna tekočina. Ta nosi vsebine, ki so bile že davno pozabljene ter budi občutke, ki so bili iz srca na silo iztrgani, s koreninami vred.

Kamniti čevlji je plesno-igrana avtorska predstava, ki s povezovanjem različnih odrskih govoric ustvarja prazne prostore za ples zvočnih podob. Osnovana na plesu flamenka, katerega struktura med predstavo doživlja številne preobrazbe, fragmenti plesa tvorijo dialoge z besedo; različne govorice tako ustvarjajo celoto ter medkulturno vez. Gib in glas, zvočni ples, ki nadomešča besedo, kliče krik, mu odgovarja, forma, ki besedo vsrka, glas, ki gib vodi. Včasih ujeto, včasih oprto na ritem, včasih popolnoma prosto.

Navzočnost oblik v psihi

Teoretsko ozadje predstave se naslanja na študije, ki v center človekovega delovanja postavljajo njegovo odvisnost od notranjih sil. Navzočnost oblik v psihi, ki so povsod prisotne in razširjene, avtohtono ponavljajoči se mitološki motivi, podedovani vzorci, oblike brez vsebine, t. i. arhetipi. Tiho čakajo, da bi bili napolnjeni. A moramo paziti: *“Podobno zraka in vode ni mogoče rezati ali zgrabiti, in njun tok preneha, ko sta ograjena. Nemogoče je vtakniti vodni tok v vedro ali veter v torbo.”* (A. Watts) Ko se forma zapolni, nastopi prisila ponavljanja, zavlada neustavljiva moč nagonov, ki dere proti moči razuma. Lahko pride do konflikta med tistim, kar mislimo, in tistim, kar čutimo.

Človek v resnici nikoli ne odneha, le zamenja, nastale duševne praznine začne polniti z drugimi vsebinami. In ravno tukaj hodi po robu, tukaj se lahko odloči. To, da imamo probleme, si moramo priznati: priznanje, poštenost, resničnost, dejanskost so za nemoteno sprehajanje po prostranih pokrajinah ko-

lektivnega nezavednega ključnega pomena. *Več kot imamo postavljenih zidov, težje zavest vidi v notranji svet in hitreje nas stik z nezavednim obnori.*

Vsak se bori za svoje mesto. Kamniti breg, katerega površino omejimo s svojim pravokotnikom. Tok teče v eni smeri, enakomerno, brez prestanka. Naša naloga je uskladiti se z ostalimi pravokotniki ter ujeti ritem toka. Da bi ujeli tok, se morajo nivoji uskladiti, razkoli zmanjšati, usedline izčistiti, notranje predstave postati podobne dejanskim. Veliko praznega prostora, lepota lastnega odseva, prosto srce.

Človek ni neodvisen ravno zato, ker se to trudi postati, vselej je vpet v tok narave, tako da je zanj najbolje, da se nauči plavati mrtvaka in se s tem prepusti toku. *“Plavamo po neskončni prostranosti, kjer je nezdružljivo združeno, kjer si ti del mene, kjer sem jaz del tebe. Svet vode, v katerem vse razstavljeno plava.”* (C. G. Jung)

Dogajanje

Iz kamna izklesani par mirno sedi sredi pokrajine, ki je bila za njuno delovanje ustvarjena. Črno je na svojem mestu in belo na svojem, na videz vse deluje v ravnovesju, tako kamniti par kot tudi tekočina, ki ju obkroža. Nenadoma pa v vodo pade črna kapljica, prej prozorno tekočino si v trenutku prisvoji, umirjeni delci podivjajo in se predajo valovanju, posoda ostaja ista, le da zaradi obarvanosti ne moremo videti njenega dna. Navidez mirno površino preplavijo razpoke, podoba dvojice tako zaradi njih razpade, voda rezdrobljene dele začne odnašati po toku naprej. Vsak od njiju se začne toku upirati, se oprijemati skal, voda prepljavlja njuni telesi, vodi njuno gibanje, otežuje njuno dihanje. Oba se rešita, a vsak se znajde na drugem bregu. Za razpad sprva krivita tok, a njuno prepričanje je napačno, namreč pozabila sta že, da se stanja življenja neprestano spreminjajo. Človek mora ostati zvest svojim nagonom, neskončna borba v krogu brez izhoda, marmorni blok, ki mirno čaka sredi geometrične pokrajine.

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba skEna

Gledališče Glej

Premiera: 22. september 2017 ob 20.00,
prva ponovitev: 23. september 2017 ob 20.00

Glej

Koncept in izvedba, scenografija
Ena Kurtalić

Strokovna sodelavka za gib
Sanja Burić

Avtorska glasba
Marko Brdnik

Dramaturgija
Sanja Burić, Asja Krsmanović, Ena Kurtalić

Kostumografija
Lejla Hodžić

Oblikovanje svetlobe
Igor Remeta

Strokovna pomoč
Željko Božić

Mentorici
Umetnost giba
red. prof. Tanja Zgonc
Scenografija
izr. prof. mag. Jasna Vastl

Skeniranje same sebe. Iskanje svojega prostora na sceni. Med igro in plesom, med Ljubljano in Sarajevom ...
Kje je moje mesto?

V predstavi skEna raziskujem, kako so okoliščine mojega otroštva in dejstvo, da sem odraščala v Sarajevu v času vojne, oblikovale osebo, kakršna sem danes.

Kot otrok sem se počutila kot v filmu *La vita è bella*, vsi so me poskušali zaščititi pred vojno. Najbolj se spomnim zelo lepih stvari, največkrat igre v zaklonišču. Vendar pa sem odkrila, da obstajajo nekakšni spomini, ki se vrnejo nenajavljeni, spomini, ki so ostali v telesu. Čutim jih, ko hodim po ulici in sem prestrašena brez konkretnega razloga. Zaznam jih, ker desetkrat preverjam, ali so hišna vrata zaklenjena. Nosim spomin, da sem v tistem času začela jecljati.

To težavo sem premagala prav zaradi igre. Edini prostor, kjer se počutim popolnoma varno in hkrati popolnoma živo, je oder. Na njem mi je tako kot nekdaj v zaklonišču. A igra oziroma obrobje tega poklica me duši. Me je vojna spet dohitela in se preselila vame?

Produkcija magistrskega programa Oblike govora

Sanje neke ptice: Žareče sence

Plesni teater Ljubljana

Premiera: 13. oktober 2017 ob 20.00,
prva ponovitev: 14. oktober 2017 ob 18.00

V predstavi so uporabljene pesmi ali odlomki
pesmi Gregorja Strniše.

Koncept in izvedba
Katarina Krapež

Dramaturgija
Kaja Blazinšek

Glasba
Mitja Vrhovnik Smrekar

Oblikovanje svetlobe
Tomaž Štručl

Mentorji
Oblike govora
izr. prof. dr. Katarina Podbevšek
red. prof. Tomaž Gubenšek
Umetnost giba
izr. prof. mag. Uršula Teržan

Katarina Krapež

Sanje neke ptice: Žareče sence

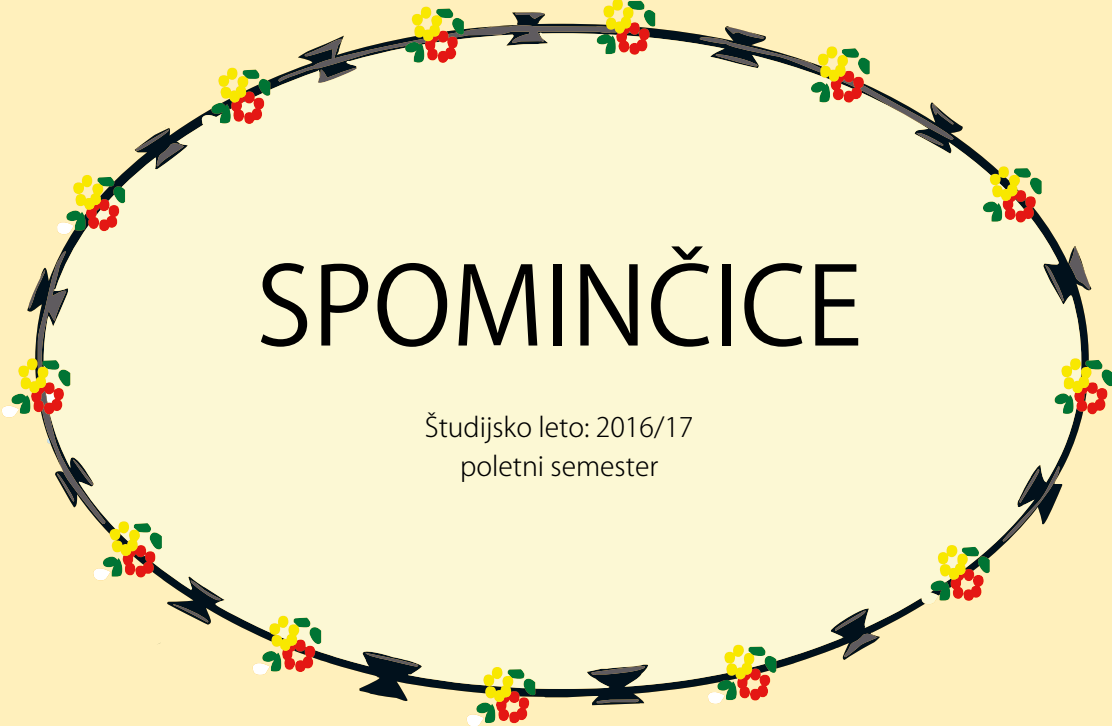
Želod na dlani vabi kot drugi svet v lupini sanj. Je preblisk v praznini. Glas neslišnega, sij za zaprtimi očmi. Je razpoka v znanem in hoja po robu. Je veter v krošnjah dreves, klic meglic in sprehod z lupo po majhnem neskončnem planetu. Je smeh, je solza za zvezdami, je vzklík in je šepet. Je dih, je ples, je letenje. Igra z gravitacijo. Vidiš, gledaš, na majhnih tihih trgih se srečujejo oči. Slišiš v temnih nočeh bogove. Spregovoriš, sežeš, stopiš, na licu začutiš perut.

Je odsvit tišine. Sotočje svetov, košček veselja, vrnitev domov.

Predstava *Sanje neke ptice: Žareče sence* je gibalno-govorna etuda s poezijo Gregorja Strniše. Vanjo vpleta elemente sodobnega plesa in sodobnega cirkusa. Raziskuje, kako se govor spaja z gibom, odkriva in plete vezi med poezijo in plesom.

Izbrane fotografije gledaliških produkcij
Vir: Arhiv CTF UL
Foto: Željko Stevanić/IFP

SPOMINČICE

Študijsko leto: 2016/17
poletni semester

Produkcija II. semestra DI in GLR: Vas lahko zapeljem?

Režija: Manca Kok, Luka Marcen

Na fotografiji: Andraž Harauer, Nika Vidic, Lara Fortuna, Luka Bokšan, Julija Klavžar, Lana Bučevac, Žan Brelih Hatunić

Produkcija II. semestra DI in GLR: Vas lahko zapeljem?

Režija: Manca Kok, Luka Marcen

Na fotografiji: Lara Wolf Završnik, Luka Bokšan, Nika Vidic, Žan Brelih Hatunić, Julija Klavžar, Andraž Harauer, Martin Mlakar, Lana Bučevac, Lara Fortuna, Gal Oblak

Produkcija IV. semestra DI, GLR in DSU: Tumor v glavi! (Jovo na novo)

Režija: Maša Pelko

Na fotografiji: Gregor Podričnik, Borut Doljšak, Timotej Novaković, Beti Strgar, Blaž Popovski, Anuša Kodelja, Ana Penca, Jernej Potočan, Matic Valič, Lucija Harum, Lina Akif, Nina Kuclar Stiković

Produkcija IV. semestra DI, GLR in DSU: Tumor v glavi! (Jovo na novo)

Režija: Maša Pelko

Na fotografiji: Beti Strgar, Matic Valič, Lucija Harum, Anuša Kodelja, Gregor Podričnik, Ana Penca, Lovro Zafred, Nina Kuclar Stiković, Jernej Potočan. Lin aAkif, Borut Doljšak, Blaž Popovski, Timotej Novaković

Produkcija VI. semestra DI, GLR in DSU: Hamlet

Režija: Jan Krmelj

Na fotografiji: Lea Cok, Mario Dragojević, Jan Krmelj

Produkcija VI. semestra DI, GLR in DSU: Hamlet

Režija: Jan Krmelj

Na fotografiji: Urban Kuntarič, Urša Kavčič

Produkcija VI. semestra DI in GLR: Macbeth

Režija: Dorian Šilec Petek

Na fotografiji: Živa Selan, Matej Zemljič, Eva Stražar, Dominik Vodopivec

Produkcija VI. semestra DI in GLR: Macbeth

Režija: Dorian Šilec Petek

Na fotografiji: Eva Stražar, Dominik Vodopivec, Živa Selan, Matej Zemljič

Produkcija magistrskega programa Dramska igra, smer Gledališko petje: Ljubezničenja

Kabaretistki: Sara Dirnbek in Zala Ana Štiglic

Na fotografiji: Rok Lopatič, Zala Ana Štiglic, Aleš Avbelj, Sara Dirnbek, Primož Fleischman

Produkcija magistrskega programa Dramska igra, smer Gledališko petje: Ljubezničenja

Kabaretistki: Sara Dirnbek in Zala Ana Štiglic

Na fotografiji: Rok Lopatič, Aleš Avbelj, Zala Ana Štiglic, Sara Dirnbek, Aleš Rendla

Produkcija magistrskega programa Dramska igra: Tistega dne so se vsi sprehodili domov

Igra: Filip Samobor

Na fotografiji: Filip Samobor

Produkcija magistrskega programa Dramska igra: Tistega dne so se vsi sprehodili domov

Igra: Filip Samobor

Na fotografiji: Filip Samobor

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba: Kamniti čevlji

Nastopata: Anja Mejač in Voranc Boh

Na fotografiji: Anja Mejač, Voranc Boh

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba: Kamniti čevlji

Nastopata: Anja Mejač in Voranc Boh

Na fotografiji: Anja Mejač

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba: skEna

Nastopa: Ena Kurtalić

Na fotografiji: Ena Kurtalić

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba: skEna

Nastopa: Ena Kurtalić

Na fotografiji: Ena Kurtalić

Produkcija magistrskega programa Oblike govora: Sanje neke ptice: Žareče sence

Nastopa: Katarina Krapež

Na fotografiji: Katarina Krapež

Produkcija magistrskega programa Oblike govora: Sanje neke ptice: Žareče sence

Nastopa: Katarina Krapež

Na fotografiji: Katarina Krapež

In memoriam Jernej Šugman

Prva slika.

Gledališka pasaža med Čopovo in Nazorjevo. Stojim pred AGRFT. Kadim. Ura bo kmalu štiri in začela bova s predavanjem. V predavalnici naju čakajo študentje, prvošolci: Lea, Gaja, Klara, Živa, Ivana, Veronika, Tina, Filip, Domen, Klemen, Jure in Gašper. Stojim in kadim in gledam proti Čopovi. Tam se bo, kot vsak dan, prikazala najprej silhueta in potem izrisala postava in oseba in osebnost Jerneja Šugmana. Jernej hodi pokončno, vzravnano, ne gleda v tla, ampak predse, v svet, ki ga čaka razprt, kot je odprt zanj zmeraj tudi sam. Jernej hodi počasi, zmeraj počasi. Jerneju se ne mudi in od ničesar ne beži. Zmeraj počasi. Tako se bliža in obraz, včasih malce zmečkan, ker je znal po kosilu v intercu pri Joži v Drami na kratko zadremati v svoji garderobi, se zmeraj raztegne v nasmeh in v očeh se poblisne. Vse počasi. Res, njemu se ne mudi in od ničesar ne beži. In vse je scela. Nasmeh in pozdrav in njegove velikanske roke, ki se, spet počasi, razširijo, da te pogoltnejo v objem. Objem Jerneja Šugmana.

Lea je zapisala: »Težko je opisati z besedami, kakšen je bil in koliko nam je pomenil. Vse se zdi premalo. Nič ni dovolj dobro. Zato namesto besed izberem njegov objem. Ta pove vse. Topel, poln, varen, močan in srčen. Tak, iz katerega nikoli nečes. Večen. Tako kot on. Ostajaš z nami, v objemu. Šugi, hvala za vse.«

Foto: Rok K. Nagode, iz ustvarjalnega procesa predstave Ljubezen in smrt, 2016

Na fotografiji: Timon Šturber, Jernej Šugman, Tamara Avguštin, Taja Lesjak Šilak

Druga slika.

Sedi. S celim telesom se nagne naprej, kolikor gre. Roke na kolenih. Spodnja čeljust spuščena, usta odprta. Obraz totalno živ. Oči do konca pozorne. Ves iz sebe, ves ne zase, ves v študentih, ki so na odru in uprizarjajo Shakespearja ali Mameta ali pač kažejo kakšno domačo nalogo, morda improvizirajo. Ves, kar ga je, je z njimi, je zanje. Je kot najbolj vnet navijač in tudi najbolj zvest. Povsem pozabi nase. Stopi se in se daje. Najsrečnejši je takrat, ko študent prebije oviro, ko zaigra, se zaigra, ko zaživi. Kolikokrat je z navdušenjem govoril o Timonu in Roku v Mametu ali pa o Doroteji in Tamari v Shakespearu. Kako si je mel roke, te velike, mehke roke, letos na sprejemnih izpitih. Ko je Ivana govorila neko Zajčevo pesem, je jokal od ganjenosti. Ko sta Lea in Domen pokazala svoj prizor, si je brisal solze smeha.

»Toplina, varna toplina. To niso veliki odri in tukaj se ne nosi kron. To ni navaden velikan. To je objem. Popolnoma človeški in tako redek. Pa je bil le trenutek, moder in tih, topel, topel in ne bom ga pozabila. Takega srca se ne da. To je take vrste srce, ki gori z dežjem. Zato mislim, da ga ne bo nikoli zares konec. Dragi Profesor, hvala. Hvala. Vaša Ivana.«

Tretja slika.

Bolgarija. Poletni festival v Varni. Gostujemo z Iliado. Jernej je Agamemnon. A zdaj smo v gostilni. Sedimo za dvema velikima okroglima mizama. Sediva si nasproti. Gledam, kako lista po jedilnem listu. Njegovi sočni prsti so neučakani. Listajo, skoraj erotično. Se zaustavljajo na vsaki strani, pri vsaki jedi. Zraven cmoka, mlaska in vzdihuje, kot bi z listanjem in tipanjem že okušal. In njegovo cmokanje in vzdihovanje je nalezljivo. Ko ga gledam, postajam lačen. Pa ne običajno lačen, temveč lačen s pričakovanjem, da se bo zgodilo nekaj lepega, da bomo dobili posebno darilo od življenja samega. In res, veliko je bilo daril. Jernej je naročal, seveda, in ker ni hotel delati krivice nobeni jedi, pa četudi je ni poznal, je naročil takorekoč vse. Vsi zbrani smo se mu prepustili, on nas je vodil k užitku, on je zaustavljal čas, ko je delil prlenke, tanke, nekvašene, še vroče kruhke s sirom ali papriko. Ko je spet in spet klical natakarka, da je zmanjkalo vina. In rakijske. In ves čas se je oziral po vseh zbranih, spodbujal k jedi in nazdravljaj. Ja, Nejc je znal deliti in dajati.

Gaja je – med drugim – zapisala: »Nekateri ljudje se enostavno vsrkajo vate v trenutku, ko jih spoznaš. S svojo energijo. Človeškostjo. Toplino. Nekatere ljudi takoj vzljubiš. Ker ti dajejo občutek domačnosti. Zdi se mi, da smo se ob njem vsi študentje počutili kot doma. Vsi smo ga gledali z velikimi očmi, za nas je bil velikan, »utelešeno polbožanstvo«. Kljub svoji veličini pa je ohranjal pristnost, skromnost, občutek za sočloveka. Zdi se mi, da je prostor zadihaval vsakič, ko je stopil vanj. Dajal nam je občutek, da je z nami v vsakem trenutku. Pustil nas je k sebi, da se mu približamo. Vzel nas je pod svoje okrilje, da smo se počutili varne. In zato smo si ob njem vedno upali ... Dajal mi je občutek, da sem jaz lahko jaz, z vsemi svojimi hibami. Da se ne rabim pretvarjati, da sem nekaj boljšega. Sprejel nas je take, kot smo. In nam dal čas, da se tudi sami sprejmemo. Trdil je, da so slabosti in pomanjkljivosti v življenju nekaj koristnega, da se jih ne smemo sramovati, ampak da se da iz njih črpati. Učil nas je, da lahko iz svoje surove, najprimitivnejše, najpristnejše in najranljivejše različice naredimo nekaj dobrega. Da smo mi dovolj in da ne rabimo biti nič več od tega, kar smo. Da naj vedno ohranimo stik s sabo in izhajamo iz sebe. Tako kot je on ...«

Četrta slika.

Kako sem se ga bal, Jerneja, res, strašno sem se ga bal. On je bil že takrat Jernej Veliki, jaz pa samo Jernejček. Pa ni nikdar, ampak zares nikdar hotel biti ta Veliki, tudi ni na noben način delal tega Velikega, preprosto sem se ga bal. Ker je že takrat bil Veliki. In sem si želel delati z njim, pa si nisem upal. In sem si govoril, da še ni pravi čas, da bo že prišel, da moram samo še malo počakati. In sem odlagal in odlagal. Včasih sva se pogovarjala, sčasoma sva se pogovarjala še več in sem se opogumil in sva delala Iliado. In sva se spet pogovarjala in sem mu povedal, da sem se ga bal in da se ga pravzaprav še vedno bojim. In je rekel, da naj neham, da govorim neumnosti in da se je tudi on mene bal in da ni vedel, če bo znal in zmogel in tako. Govoril je prepričljivo in sem mu verjel. Čisto zares pa še zdaj ne vem, ali si je izmislil in me je hotel samo pomiriti in sprostiti. Kakorkoli, pri kralju Ubuju je bilo že lažje, veliko lažje, u, kaj vse smo počeli, na odru in v bifeju, to naj bodo samo naše zgodbe. Se pa spomnim vaje za predstavo Biblija, prvi poskus, ko mi je postalo jasno, da moram nekaj psalmov, ki so bili v prvem prizoru drugega dela, sčrtati. Prizor je bil predolg, utrujal je, preveč istih variacij na isto temo. In sem to tudi povedal igralski ekipi. In, seveda, razumeli so, se strinjali, bilo pa je kljub vsemu tako, da je nekdo rekel, da pa svojega psalma ne bi rad dal in mi je potem, na samem, Jernej rekel, da naj vzamem psalm njemu.

Klemen je – med drugim – zapisal: »Poznal sem te le drobna dva meseca. A bilo je dovolj, da se počutim, kot bi izgubil vsaj pol življenja, pol spominov, del sebe, del telesa, del srca! Ker si nas s svojo neizmerno toplino in neskončno človečnostjo tako lepo dopolnjeval tam, kjer smo bili prazni, hladni, sami. A odšel si mnogo, mnogo prezgodaj. Morda smo izgubili tebe, a mesta, ki si jih v nas napolnil, bodo gotovo (p)ostala tople in svetle točke na naših poteh. "Smo te izgubili" se sliši tako sebično; kot bi te kdaj imeli, kot bi bil naša last. Prav zaradi tvoje velikanske pozornosti se mi zdi, da sem te zares imel. Da si bil tudi malo moj. Vsakemu si dal delček sebe. Na koncu ti ni nič ostalo zase ... Kakšen teden nazaj sem trdil, da nimam izkušnje prave izgube. Zdaj jo imam! Zdaj jo čutim! Ampak, zakaj si mi moral to pokazati ravno ti?«

Peta slika.

Sedela sva v baru in pila pivo. Mnogokrat sva govorila o svojih ženah in otrocih in starših, velikokrat o očetih. Ko sem mu omenil, da imam idejo za predstavo z naslovom Moj Oče, je bil takoj za. Tudi potem, ko sem rekel, da bi si želel, da bi na odru govorilo o svojih pravih očetih, o svojih lastnih izkušnjah, o svojih zamolčanih strahovih in sovraštvih. Bil je za. In mi je povedal zgodbo, kako mu je v času zimskih olimpijskih iger v Sarajevu Zlatko, njegov oče, napisal opravičilo, da je bolan, da mu torej ni bilo treba v šolo in da sta skupaj, oče in sin, ves teden gledala zimske športe. In da kak fraterski in sploh najboljši oče je bil njegov oče takrat zanj. No, pila sva torej pivo, ko zaslišiva glasne klice: »Jernej, Jernej!« Oba se hkrati obrneva. Tam pa nekaj punc, morda rahlo okajenih, vsekakor živahnih. In že projsacija Jerneja za skupno fotografijo. Kolikokrat sem se obračal, ko se je zaslišalo najino ime in koliko fotk sem moral narediti. In Jernej se je zmeraj fotografiral ali je podpisal, karkoli pač so ga prosili, nikdar ni rekel ne, četudi mu je bilo malce zoprno in ni maral biti nekdo poseben, ker se ni čutil posebnega. Kolikokrat mi je potožil, da je tako prekleto len. Da se boji. Da je negotov. Da se mu ne

ljubi. V zadnjem času je rekel velikokrat, kako rad je doma, čimveč doma, največ doma. Da je najlepše takrat, ko se njegova otroka uležeta na ladjo njegovega trebuha.

Tina je zapisala: »Jočem in ne izjočem. Moja druga družina je izgubila enega od dveh velikih očetov. Nočem se poslavljati. Hvala, da si verjel vame in me izbral, da si verjel v naš krog. V čast mi je bilo, mentor.«

Šesta slika.

Gledam Jerneja in Bojana in Gregorja na odru. Godot. Gledam jih, tri mušketirje, tri soborce, tri prijatelje, tri fante, tri otroke v bifeju pri Joži. Vidim Jerneja in Janeza v Kako sem bil mrtev. Vidim Jerneja kot Rogožina v dolgem rjavem krznenem plašču, vidim njegov trd, močan korak; ne, na odru ni hodil počasi, ko je moral zagrmeti. Poleg njega je Nataša Barbara, tam je Brane, je Polona. Vidim Jerneja in toliko drugih, na odru, v bifeju pri Joži, na njegovi terasi, ko je bil v coklah in nam nosil dekice. Vidim Jerneja in Joži. Jerneja in Igorja. Jerneja in Mateja. Vidim Jerneja in Jette, ko ju odnese, umiramo od smeha, Agamemnon in Hera v nekem odštekanem psevd spolnem odnosu. Vidim Jerneja, kako gleda svojega Jašo in mojega Jakoba, ki se že po eni minuti, kar sta se spoznala, zaženet na njihov prečutovit travnik. Vidim Jerneja, ko objame Roka. Poslušam ga, ko govori o finalni tekmi Slovenija – Srbija. Tam je bil, v Istanbulu, z Bojanom in Aljažem. Vidim ga, pa nisem bil tam, kako prejšnji terek v Soči razveseljuje bolne otroke. Vidim ga, kako se pripelje na Susak, h Gregorju in Maticu, pa nisem bil tam. Vidim Jurija, ko joče. Nino. In Nino. In Sabino. Vidim Lojzeta. Vidim Klemna. In Klemna. Vidim vse te obraze. In ne vidim tistih, ki jih nisem videl, in tistih, ki jih ne poznam. A še zmeraj hočem gledati Jerneja, ko gleda študente, z odprtimi usti, ko gleda Jašo in Sofijo na svojem trebuhu in Andrejo. Gašper je zapisal: »Gledališki idol, mentor in razlog, da sem se odločil za študij igre. Hvala, da si verjel vame in me sprejel med svoje študente.«

Veronika je – med drugim – zapisala: »Hvala vam, da ste mi dali sebe. Da sem lahko tudi jaz vam dala del sebe. Hvala, ker ste me naučili, kako lepo je biti iskren in prijazen do vsake žive duše. Da je največji dosežek v življenju imeti čisto dušo ...«

Domen je zapisal: »Razlagal nam je o prisotnosti odsotnega. Vsaj toliko, kolikor je danes telesno odsoten, obstaja v nas, v glavah in srcih. Ne bo nehal, vedno bo tam, učil, bodril in kritiziral. Hvala, Šugi.«

Sedma slika.

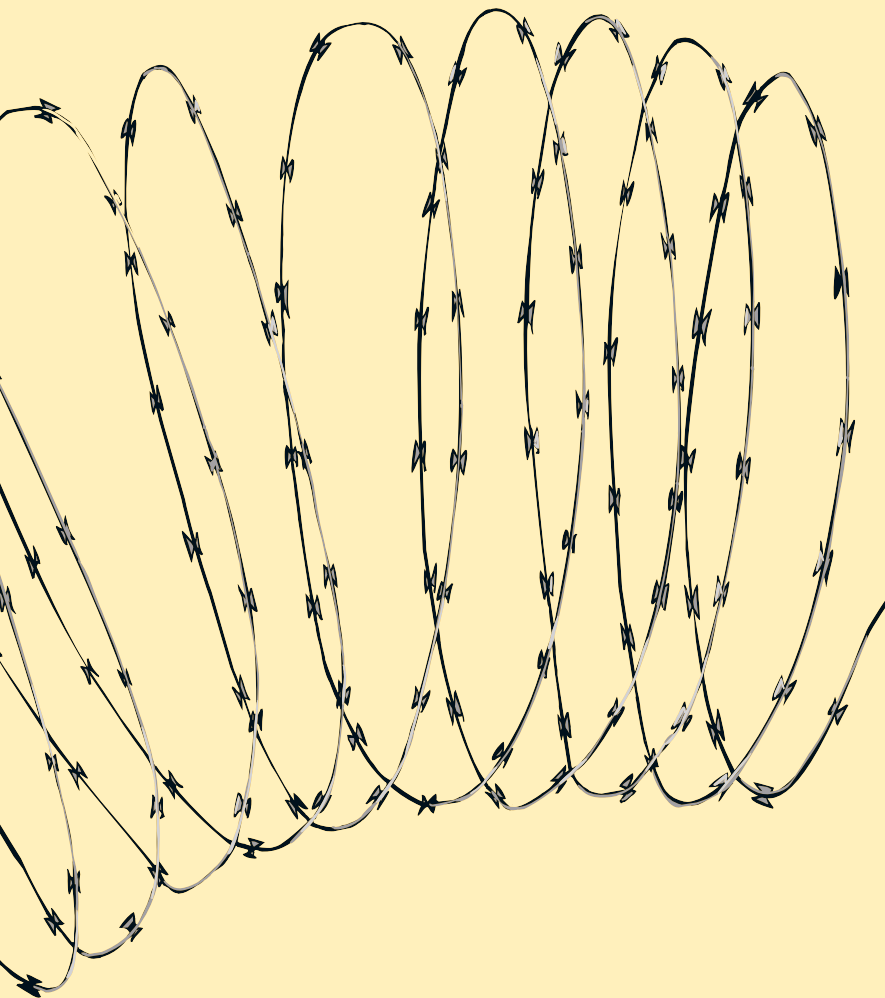
Filip je zapisal: »Pozdravljeni, pošiljam utrinek, ki me je prešinil, upam, da ne prepozno. Sicer malce premetana Strniševa pesem Vrba ...

Ni odpadel list z drevesa, ni se drevesu odlomila veja. Padel je hrast. Ne, skoz stene, okna, vrata, hrast še zmeraj sega v noč. To je živa čarovnija zemlje, vode in neba, da sekira, ki ubija, nikdar nič ne pokonča. V zimski noči kdaj iz zida hrast komu zašepeta.

Šepet Jernejevega hrasta ostaja in zanj smo iz dna srca hvaležni.«

Zapisal bom: »Hvala ti. Rad te imam, moj dragi Jernej.«

Jernej Lorenci

Gledališki list AGRFT 2017/18
list Akademije za gledališče, radio, film in televizijo
Letnik V, številka 1

Študijsko leto 2017/2018
ISSN: 2350-4722

Izdajatelj in založnik
UL AGRFT
Zanj: red. prof. Tomaž Gubenšek, dekan

Glavna urednica
asist. mag. Tina Kolenik

Pomočnica glavne urednice
Mija Špiler

Asistent pomočnice glavne urednice
Jaka Smerkolj

Odgovorni urednik
red. prof. Tomaž Gubenšek

Producentka
Mija Špiler

Lektorica
asist. dr. Nina Žavbi Milojević

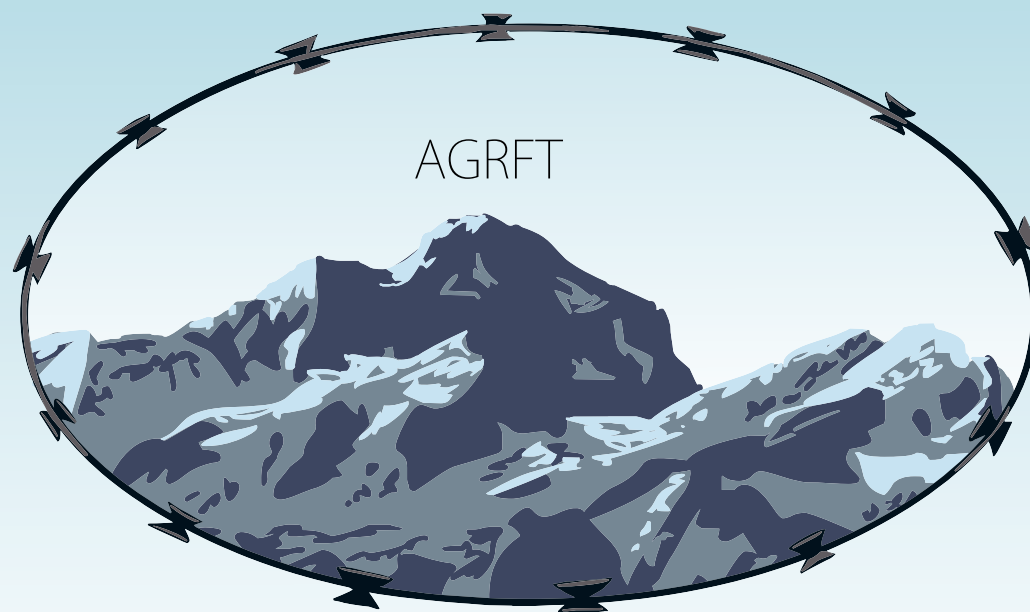
Ilustracija na naslovnici
Samira Kentrić

Oblikovanje
Samira Kentrić
Boris Bačić

Fotografije
Vir: Simona Ješelnik za Arhiv CTF UL AGRFT;
Foto: Željko Stevanić/IFP

Tisk
Kubelj d. o. o.
Tiskarna Univerze v Ljubljani

Ljubljana, januar 2018
350 izvodov
Vse pravice pridržane.

Gledališki list AGRFT, študijsko leto 2017/18
zimski semester